

förening, (nu har den 135 Lokalföreningar med 12,000 Medlemmer) hvor hendes Efterfølgere kun behøver at bygge videre, thi Grunden ligger fast. Vi har selv haft en stor Korrespondance med Frøken Anna Whitlock og har haft Lejlighed til at vurdere de lige Linier hvoraf hendes Karakter bestaar. Med Sorg ser vi hende trække sig tilbage fra det store fælles Arbejde, hvor hun fremfor nogen gjorde Gavn. Vi vil benytte denne Lejlighed til at sende hende vor Tak for de gode Raad og de venlige Ord hun tit og mange Gange har sendt ialtfald én af os og ønsker hendes Skole, at den i mange Aar maa beholde hendes uerstattelige Arbejde.

Den 12te Januar 1909 holdt Stockholms Forening en Fest for Anna Whitlock, i hvilken alle Fortidens store Kvinder ligefra Sigrid Storaade, Dronningerne Margrete og Kristina traadte frem og talte for hende. Sidst Frederika Bremer, der bragte sin Tak til dem, der fuldførte, hvad hun havde begyndt.

Og Frøken Anna Whitlock har bagefter sendt sin Tak for den Godhed, der mødte hende: »som är för mig ett lysande och värmande minne för Lifvet».

J. M.

Om Sygeplejen.

Professorinde Tscherning gav d. 18. Jan. i korte Træk et Billede af Fortidens Hospitalspleje, hvorledes denne ofte rettede sig efter Drikkepengenes Størrelse, hvad hverken Patienterne eller Lægerne kunde staa sig ved. Den énstemmige Tilfredshed som der var med Sygeplejens Fremskridt i England, hvor Miss Florence Nighthingale havde indført den humane Sygepleje paa Hospitalerne, rekruteret af unge Piger fra dannede Hjem gjorde, at Borgmester Fenger Aar 1876 indførte den som Prøve paa Kommuneskolehospital. Der blev dog foretaget nogle Ændringer efter danske Forhold, som man i Øjeblikket ikke tænkte vilde have nogle videre Følger, men som dog i Aarenes Løb har vist sig at have været til Skade for Sagens gode Udvikling. I England stod der paa hvert Hospital en Kvinde (Matron) i Spidsen for hele det kvindelige Sygeplejepersonale, som havde Ansvaret for Elevernes systematiske alsidige Uddannelse, og om de vare skikkede til Gerningen.

Herhjemme mente man at Sygeplejerskerne burde staa direkte under Lægerne og Hospitalsinspektøren, men Ingen burde være Sideordnet. Overlægen i hver Afdeling arbejdede som i et lille Kongerige for sig, og det gjaldt om at lære hver Afdelings Skikke. Saaledes kunde man indtil for faa Aar siden høre den Udtalelse paa det Kgl. Frederiks Hospital, at Sygeplejerskerne vare komne ind paa Hospitalet for at gøre Nytte ikke for at lære Sygepleje. Dette kunde Sygeplejersken i Længden ikke være tjent med; thi skal hun gøre Sygeplejen til sit Livserhverv, maa hun, hvis der ikke er Avancement paa Hospitalet, kunne søge sig en Plads udenfor; og har hun i mange Aar kun gjort Tjeneste til Exempel paa en medicinsk Mandsside, er hun ikke kvalificeret til at tage en selvstændig Plads paa et Sygehus eller gaa i Privatpleje. En anden alvorlig Ulempe, som Manglen af den kvindelige Overledelse har haft, var den, at de Sygeplejersker som efter kortere Tids Forløb blev kasseret fra Hospitalerne, nedsatte sig som Privatplejersker, hvad der selvfølgelig skadede Sygeplejestanden i høj Grad. Trangen til Sygehjælp i Hjemmene voxede, Lægerne som vare vante til dygtige Sygeplejersker paa Hospitalerne ønskede samme Assistance i Hjemmene, og den eneste organiserede Institution som fandtes,

nemlig det røde Kors, havde ikke et tilstrækkeligt Antal Plejersker.

Da Foreningen Dansk Sygeplejeraad blev stiftet var en af dens første Opgaver at hjælpe de Sygeplejersker, som havde en énsidig Uddannelse, til at supplere denne. Hertil var vi saa heldige at faa Statsunderstøttelse. Vi fordrer 3 Aars Uddannelse paa Hospitaler, Sygehuse og Klinikker, for at kunne blive Medlem af Foreningen.

Men skal en Sygeplejerske kunne føle sig tilfreds i den ansvarsfulde Stilling hun har, og kunne tilfredsstille de Fordringer som baade Patienten og Lægen med Rette kan fordre, da maa vi ligesom i Udlandet have Sygeplejerskoler, som tage Sigte paa en planmæssig, alsidig Uddannelse med en afsluttende Examen. Dansk Sygeplejeraad har indgivet Ansøgning om Statsautorisation, og vi haabe, at Medicinalkommissionen vil arbejde for dette vort Ønskes Opfyldelse.

Med Hensyn til Hospitalssygeplejerskernes Lønnings- og Pensionsforhold, haabe vi, at disse i en ikke al for fjærr Fremtid maa blive tilfredsstillende.

Hvad de private Sygeplejersker angaar, har disse hidtil maattet betale fra 10 til 15 pCt. til de Bureauer, hvori de arbejdede. Dansk Sygeplejeraad har nu oprettet to Bureauer for private Sygeplejersker, hvor de kun give 5 pCt. til Administrationsudgifter, saaledes at de kunne blive i Stand til at lægge noget hen til deres Alderdom; vi arbejde ogsaa paa at faa oprettet en opsparende Sparekasse til Alderdomshjælp.

Sygeplejersker paa Provinssygehusene og Landssygeplejerskerne ere gennemgaaende daarligt stillede, navnlig hvad Pensionsforholdene angaar; dog haabe vi for disses Vedkommende, at Autoriteterne maa indse, hvor vigtigt det er at have samvittighedsfulde og dygtige Plejersker, og at de vil være villige til at forbedre deres Kaar og navnlig hjælpe dem til at sikre deres Alderdom.

En god Sygepleje er et vigtigt Samfundsspørgsmaal, men vi har ofte savnet det kvindelige Syn og den kvindelige Indflydelse paa mange Forhold. — Jeg er bleven opfordret til at holde et Foredrag med Henblik paa de kommende Borgerrepræsentantvalg; jeg vil derfor sige, at det er min Overbevisning, at Kvinden vil kunne gøre stor Nytte i Borgerrepræsentationen.

Der trænges til mange Reformer, som vil blive til større Gavn for Samfundet, naar de ogsaa bedømmes fra det kvindelige Synspunkt. Igennem Valgretsforbundet er Dansk Sygeplejeraad blevet opfordret til at stille en Kandidat til Listerne til Borgerrepræsentationsvalgene, og vi har haft den Glæde at Fru Doktor Knudsen født Fiedler har været villig til at efterkomme vort Ønske. Fru Knudsen, som tidligere har været Sygeplejerske, er i Besiddelse af stor Energi, Arbejdsdygtighed og Interesse for Samfundsspørgsmaal, og jeg tør trygt anbefale Foreningen her at samle sig om hendes Valg.

Kvindevalgretsklubben

har afholdt et Møde den 18de Jan. i Studentersamfundets Lokale. Fru Wilkens holdt et instruktivt Foredrag over Æmnet: »*Had kan Kvinderne gøre for at opnaa den størst mulige Indflydelse?*»

En livlig Diskussion fulgte om de Midler, hvorved man bedst løste denne Opgave, hvori flere af Klubbenes Medlemmer deltog. Efter omtrent en Times Forløb dukkede flere Ansigter op blandt Tilhørerne som maatte binde vor Tunge for høfligt at undertrykke vort Danske for et mere internationalt Sprog. Thi her ser vi Madame Mimes, som vi nys hørte i Alliance française fortælle om de Hindringer, de franske Kvinder mødte i deres Stræben for Frigørelse. Og vi ser Miss Evelyn Sharp's pikante Ansigt, der fortæller om, at i hen-

des Sammenslutning: »Womens Social and Political Union» maa man altid have den skarpt slebne Kaarde i Haanden og det slagfærdige Ord paa Tungespidsen, der lokker Latteren frem, den Latter, der rammer Modstanderne. Og vi ser Dr. Maikki Friberg fra Finland med hendes Veninde Miss Travers, der hører til en helt anden Lejr i England, der skarpt kritiserer: The Militant Tactic Women.

Ved at fortælle disse Damer, at vor Klub i 1906 havde været særlig virksom i at danne Komitéerne for Afholdelsen af den internationale Kvinde-Kongres, lokkede vi dem op paa Talerstolen. Miss Sharp bragte os en Tak, fordi vi havde været et Middel til at bringe det første internationale Kvindestemmeretsmøde igang, der havde haft saa stor Betydning for Væksten i »Kvindesagen». Miss Travers bragte os en lignende elskværdig Tak, hvilken vi naturligvis besvarede med en Tak til de engelske Kvinders Arbejde for Sagen fra længst forsvundne Tider til nu.

Dr. Maikki Friberg henvendte i sin Hilsen til os nogle manende Ord fra den Kvinde, der havde prøvet at have Stemmeret, endog politisk Stemmeret, til de Kvinder, der stod lige foran at skulle anvende den kommunale Stemmeret for første Gang. Hun advarede os mod den kritikløse blinde Gaaen med Partierne. Hun sagde at heri laa netop Kvindens Mission: at hun skulde bringe mere Sandhed ind i Politiken. Hun paaviste at netop Lucina Hagman — før Landdagsmedlem i Finland — var til sidste Valg faldet, fordi hun ikke havde villet følge Partiet der, hvor det havde bevidst Uret. Men Mandspolitiken har nu engang sine Principer, og vil Partimedlemmerne ikke følge dem, saa maa man slippe hinanden. Og Lucina Hagman faldt.

Desuagtet holdt Dr. Maikki Friberg paa, at Kvinderne maatte arbejde for at skaffe bedre Plads for Sandheden i Politiken.

Vi følte alle ved Afskeden, at vi havde tilbragt en meget lærerig og fornøjelig Aften.

27de Januar kaldte atter Valgretsklubben sine Medlemmer sammen. Ikke mindre end et veritabelt Byrådsmøde kunde man byde paa. Redaktør Eilersgaard fra Middelfart havde godhedsfuldt lige fra September lovet os, at han i Aarets Løb vilde dirigere et saadant fingeret Byrådsvalg i vor Klub. Circa 80 Medlemmer med Gæster var mødte. Gerne havde vi gjort det til et offentligt Møde, men det er upaatvivleligt, at vi i saa Fald ikke kunde have ført den gode Behæring hjem med os.

Vi takkede Redaktør Eilersgaard af Hjertet, at han ikke havde ladet sig afholde af Rejsens Besvær, men trods denne var mødt.

Et Brev fra Italien blev læst op med en Tak for den Kondolenceskrivelse, vi havde sendt. Vi rettede en Opfordring til vore Gæster om at samle en lille Sum til Messinas ulykkelige Indbyggere, og vi sendte vor Pengegave — senere suppleret af ikke mødte Medlemmer — gennem vor italienske Medforbundne i Alliancen.

Kvindestemmerets-Bladet

udsender sine Opkrævnings-Blanketter alt i Februar. Vi haaber at vore Subskribenter ikke tager os dette Hastværk ilde op.

Redaktionen.

Redigeret af Fru Johanne Münter, Bredgade 34, Kbhvn.